

STJØRDAL KOMMUNE

**En veiledning for
skoler, skolefritidsordninger og barnehager
i Stjørdal kommune om:**

OPPBEVARING OG UTLEVERING AV MEDISINER

*Etatsjef Oppvekst
03.06.03.*

Innholdsfortegnelse

<i>1. Oppbevaring og utdeling av medisiner i skole, fritidsordning og barnehage</i>	<i>s. 1</i>
1.1. Bakgrunn	s. 1
1.2. Formål	s. 1
1.3. Veileder	s. 1
1.4. Ansvar	s. 1
1.5. De ansattes oppgaver	s. 2
1.6. Oppbevaring av medisiner	s. 2
1.7. Mottak av medisiner	s. 2
1.8. Opplæring for de ansatte	s. 3
1.9. Akuttmedisinering	s. 3
1.10. Feil ved medisinerings	s. 3
1.11. Informasjonsbrosjyre for foreldre/foresatte	s. 3
1.12. Skjemaer	s. 3
<i>2. Avtale mellom foreldre/foresatte og skole/ barnehage</i>	<i>s. 4</i>
<i>3. Medisinoversikt</i>	<i>s. 5</i>
<i>4. Skjema for bruk/utlevering av medisiner</i>	<i>s. 6</i>
<i>5. Instruks for akuttmedisinering</i>	<i>s. 7</i>
<i>6. Registrering/kvittering for mottak/lagring av medisiner ved skolen/barnehagen</i>	<i>s. 8</i>
<i>7. Feilmedisinerings skjema</i>	<i>s. 9</i>
<i>8. Informasjonsbrosjyre til foreldre/foresatte</i>	<i>s.10</i>

OPPBEVARING OG UTDELING AV MEDISINER I SKOLE, SKOLEFRITIDSORDNING OG BARNEHAGE.

BAKGRUNN

Det kommer ofte spørsmål om skolen/barnehagen kan oppbevare medisiner og om de ansatte kan pålegges ansvaret med å gi medisiner til en elev i skolen eller til et barn i barnehagen.

Utdeling av medisiner ved skoler/barnehager fra andre personer enn foreldrene, er ikke omtalt i forskrifter, og skoler/barnehager blir derfor en «gråson» hvor ansvarsforholdene ikke er så klart definerte som i for eksempel sykehjem. Videre synes det som om det i økende grad oppbevares og utdeles medisiner i skole og barnehage.

Statens Helsetilsyn har gitt uttrykk for at de regler som vi har i dag ikke tilfredsstiller de krav til klarhet og forutsigbarhet som det er behov for på dette området. Saken er derfor fra Statens Helsetilsyn tatt opp med Sosial - og helsedepartementet i eget skriv i juni 2001. Her presiseres behovet for at det må tas stilling til det prinsipielle spørsmål om hvor langt det offentlige ansvar for legemiddelutdeling i skoler og barnehager bør gå, og om det bør lages regler som avklarer ansvarsforholdene mellom foreldre, skole - og barnehagepersonell og helsetjenesten.

Rådmannen mener det er nødvendig med informasjon og veiledning, men vil presisere viktigheten av at det av alle parter blir foretatt en nøye vurdering av behovet for at det må tas medisiner i den tiden eleven/barnet er på skolen, i SFO eller i barnehagen.

For medisiner som eleven/barnet har behov for, og som kan gis i det tidsrom eleven/barnet er hjemme, skal en så langt råd er, unngå at medisineringen blir lagt til skolen/barnehagen.

FORMÅL

Rådmannen ser det som svært viktig å sikre at barn/ungdom som trenger medisiner i skoletiden/barnehagen får riktige medisiner til rett tid og på riktig måte.

Det er videre nødvendig at foreldre/foresatte kan være trygge på at skole/barnehage ivaretar medisinhåndteringen på en betryggende måte, og at personale som deler ut medisiner har tilstrekkelig kunnskap.

VEILEDER

Denne veilederen skal gi informasjon og være en støtte for enhetsleder og for de ansatte i skoler/SFO/barnehager.

Det presiseres at det vil være den enkelte skole/barnehage som på egen enhet skal etablere skriftlige rutiner for oppbevaring og utlevering av medisiner og inngå avtaler med foreldre/foresatte.

Ansvar for at dette blir gjort, ligger hos enhetsleder.

Det ligger derfor vedlagt i denne veilederen en del skjemaer som kan benyttes i dette arbeidet. Det er også utarbeidet en informasjonsbrosjyre til foreldre/foresatte.

ANSVAR

Det er foreldre/foresatte som har ansvar for medisiner av sine barn. Dersom legemidler må tas i den tiden barnet er i skolen/SFO/barnehagen, skal det inngås avtale mellom foreldre/foresatte og enheten om hvordan dette skal gjøres. Avtalen skal være skriftlig.

Når personalet skal utlevere legemidler, skal foreldre levere tydelig skriftlig informasjon som viser de medisiner barnet

bruker, og gi personalet informasjon og veiledning om medisinbruken.

Medisinoversikten skal vise barnets navn og inneholde opplysninger om de medisiner barnet bruker: navn, når medisiner skal gis og dose som skal gis ved hvert tidspunkt.

Dersom det er spesielle ting personalet bør følge med på i forhold til barnets medisiner eller sykdom, må foreldre/foresatte også gi informasjon om dette.

DE ANSATTES OPPGAVER

Det er foreldre/foresatte som alltid har ansvaret for medisinerings av sine barn.

Dersom en ansatt i skoleverket/SFO/barnehage ikke ønsker å påta seg oppgaven med å utlevere medisiner, kan ikke den ansatte pålegges dette av sin arbeidsgiver.

Samtidig gir Forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager enheten et ansvar for å ha rutiner i forhold til risikoen for at skade eller ulykke kan skje.

Opplæringslovens forskrifter uttrykker også skolens ansvar for at tryggheten til elevene skal være forsvarlig i forhold til risikoen for at skade eller ulykke kan skje. Skole- og barnehagepersonell har derfor et omsorgsansvar for barna som går lenger enn den alminnelige hjelpeplikt.

Enhetsleder må i tilfeller hvor det ikke lar seg gjøre å få ansatte til å utlevere medisiner, i et samarbeid med foreldre finne andre løsninger.

Når foreldre/foresatte/lege mener at behovet er til stede for at det skal utleveres medisiner i den tiden barnet er i skolen (inklusive SFO) eller barnehagen, skal det tas kontakt med enhetsleder. Ansatte som får slik henvendelse, skal alltid videreformidle forespørselen til enhetens ledelse.

Enhetsleder må foreta en vurdering i hvert enkelt tilfelle. Ved en slik vurdering må det tas hensyn til hvor viktig medisinen og doseringen er for barnets helse, og hvordan dette rent praktisk kan organiseres.

Dersom enhetsleder er i tvil om forsvarligheten, skal enhetsleder samrå seg med helsepersonell. Den ansatte som påtar seg å utlevere medisiner, skal også få nødvendig opplæring.

OPPBEVARING AV MEDISINER

Medisiner skal oppbevares på en betryggende måte.

For barn som trenger akuttmedisin, bør også dette oppbevares på en forsvarlig måte ved enheten, og slik at det er tilgjengelig ved behov.

Skal skolen/barnehagen oppbevare medisiner, skal dette være i særskilt låsbare skap hos enhetens ledelse/sekretærfunksjon. Skap i klasserom eller på avdeling vil i de fleste tilfeller ikke være tilstrekkelig.

Den ansatte skal som hovedregel ikke påta seg ansvaret for oppbevaring av medisiner.

MOTTAK AV MEDISINER

Medisiner som leveres til skole/barnehage, skal ligge i dosett for en fastsatt periode. Foreldre merker dosetten tydelig med barnets navn, samt innhold. Det er foreldrenes ansvar at dosetten inneholder riktige legemidler.

Det kan også være aktuelt at foreldre inngår avtale om at medisin kan mottas ved skolen/barnehagen fra apotek. Medisin som ikke tas til faste tider, men kun ved behov, skal leveres i originalpakning, merket med navn og bruksmåte.

Det er utarbeidet et skjema som enheten skal benytte ved mottak, lagring og uttak av medisiner.

OPPLÆRING FOR DE ANSATTE

De som skal utlevere medisiner, må ha den nødvendige kunnskap. Hva som er nødvendig kunnskap må vurderes i forhold til det enkelte barn. Dette gjøres i samarbeid mellom enheten, foreldre/helsetjeneste og eventuelt også med barnets lege.

Helsepersonell kan trekkes inn for å gi opplæring til hele eller deler av personalet vedrørende oppbevaring og utlevering av medisiner. Dette er et ansvar som ligger hos enhetsleder.

Helsetjenesten vil være viktig i forbindelse med å innarbeide gode rutiner ved skoler og barnehager.

AKUTTMEDISINERING

Dersom barnet har sykdom som kan kreve akutt behandling på skolen/i barnehagen, skal det finnes en instruks for akuttmedisinering. Dette kan være epileptiske anfall, astmaanfall, diabetes eller allergiske anfall.

En slik instruks skal være signert av behandlende lege. Foreldre har ansvar for at en slik instruks er levert til skolen, og at den blir oppdatert ved eventuelle endringer i barnets tilstand.

Den som gir medisinen ved akutte tilfelle, skal følge instruksen. Foreldre/foresatte får alltid beskjed om behandlingen som er gitt.

FEIL VED MEDISINERING

Dersom det skjer feil ved medisinerings av barnet, skal alltid foreldre informeres. Ut fra alvorlighetsgrad kontaktes eventuelt også lege og skjema for avviksregistrering fylles ut.

INFORMASJONSBROSJYRE FOR FORELDRE/FORESATTE

Det er utarbeidet en egen informasjonsbrosjyre til foreldre/foresatte. Informasjonsbrosjyren skal være tilgjengelig og kunne utleveres av skolen, barnehagen, skolehelsetjenesten og helsestasjon.

Informasjonsbrosjyren er også tatt med som eget vedlegg i denne veilederen.

SKJEMAER

Rådmannen har utarbeidet formularer til skjemaer som skolen/barnehagen skal benytte når det er behov for utlevering av medisiner i den tiden barnet er, skole/SFO/barnehage.

Ansvar for utfylling av skjemaer og inngåelse av avtaler ligger hos enhetsleder i samarbeid med foreldre/foresatte.

Stjørdal kommune 03.06.03.

Kari Linseth Øfsti

Kari Linseth Øfsti
Etatsjef Oppvekst

MEDISINERING AV BARN I SKOLE/SFO OG BARNEHAGE

**AVTALE
MELLOM FORELDRE/FORESATTE OG SKOLE/BARNEHAGE**

Navn: _____ Født: _____

Skole/barnehage: _____

Klasse/Avdeling: _____

Det er gjort avtale mellom foreldre/foresatte og skole/barnehage om at personalet deler ut medisiner etter gjeldende rutiner ved enheten.

Foreldre/foresatte gir tillatelse til at personalet deler ut medisiner. Foreldre/foresatte sørger for at nødvendige medisiner blir levert til enheten og at det blir gitt nødvendig informasjon til enheten i forbindelse med medisineringen

Stjørdal _____

foreldre/foresatte

enhetsleder

Foreldre/foresatte:

1. Leverer tilstrekkelig mengde medisiner til enheten.
2. Leverer annet utstyr som er nødvendig for å gi medisinen.
3. Leverer medisinoversikt og skriftlig informasjon om medisineringen.
Medisinoversikt skal helst være signert av lege. Ny medisinoversikt ved endringer.

Skolen/barnehagen.

4. Oppbevarer medisinene på en betryggende måte.
5. Sørger for at eleven/barnet får sine medisiner ut fra avtale og medisinoversikt.
6. Har rutiner som sikrer at medisinbehandling og utlevering skjer på en forsvarlig måte og at den som utleverer medisiner har den nødvendige informasjon og kunnskap.

Avtalen undertegnes i 2 eksemplarer, ett til foreldre/foresatte og ett til enheten.

MEDISINERING AV BARN I SKOLE/SFO OG BARNEHAGE

MEDISINOVERSIKT

Navn: _____

Født: _____

Skole/barnehage: _____

Klasse/Avdeling: _____

Medisin som skal gis. Navn/styrke/form.	Tid	Dose	Tid	Dose	Opplysninger. Hvordan skal medisinen gis.

Eventuelt andre opplysninger: _____

Sist oppdatert. Dato/sign barnets lege: _____

Dato/sign. foreldre/foresatte: _____

Når det er behov for å ta kontakt med foreldre:

Mor, navn: _____

Tlf. arbeid: _____

Tlf. privat: _____

Far, navn: _____

Tlf. arbeid: _____

Tlf. privat: _____

Annen nærpersion hvis foreldre ikke er å treffe:

Navn: _____

Tlf. arbeid: _____

Tlf. privat: _____

Lege:

Navn: _____

Tlf.: _____

MEDISINERING AV BARN I SKOLE/SFO OG BARNEHAGE

SKJEMA FOR BRUK/UTLEVERING AV MEDISINER

Navn: _____

Født: _____

Skole/barnehage: _____

Klasse/Avdeling: _____

Utlevering av medisiner/medisiner er gitt.

Dato	Utlevert medisin	Årsak til utlevering	Signatur	Foreldre kontaktet	Anm.

Ansatt ved skolen/barnehagen som utleverer medisiner til eleven/barnet:

Dersom den som etter avtale utleverer medisiner ikke er til stede, foretas det av:

MEDISINERING AV BARN I SKOLE/SFO OG BARNEHAGE

INSTRUKS FOR AKUTTMEDISINERING

Navn: _____

Født: _____

Skole/barnehage: _____

Klasse/Avdeling: _____

Type anfall: _____
(Allergisk reaksjon/anafylaktisk sjokk/Astma - anfall/Diabetes/Epileptisk anfall/Annet)

Hvis barnet får allergisk reaksjon/anafylaktisk sjokk/astmatisk anfall/epileptisk anfall/lavt blodsukker ("føling") ved diabetes kan det gi følgende utslag/vise seg ved følgende symptomer:

Type anfall/reaksjon: _____

Symptomer/utslag: _____

Ved anfall gjøres følgende: _____

Ved anfall/reaksjon bruker barnet følgende medisiner: _____

Du kan også hjelpe barnet ved å: _____

Kontakt lege hvis: _____

Lege, navn, tlf: _____

Barnets foreldre skal kontaktes.

Mor, navn: _____
Tlf. arbeid: _____
Tlf. privat: _____

Far, navn: _____
Tlf. arbeid: _____
Tlf. privat: _____

Annen nærpersion hvis foreldre ikke er å treffe:

Navn: _____

Tlf. arbeid: _____
Tlf. privat: _____

Dato, sign. lege: _____

Dato, sign. foreldre: _____

**REGISTRERING/KVITTERING FOR MOTTA/LAGRING
AV MEDISINER VED SKOLEN/BARNEHAGEN.**

Skole/barnehage:

Ansvarlig for mottak/
lagring av medisiner
ved enheten:

DATO	MEDISIN	MENGDE	SIGNATUR

FEILMEDISINERINGSSKJEMA

BARNET

Navn:..... Adr:..... F.dato:.....

AVVIKET

Dato:..... Kl.:..... Hvem var ansvarlig?.....
Hvem oppdaget feilmedisineringen?.....
Hvilken konsekvens fikk det for barnet?.....
.....

MEDIKAMENT

Hvilket medikament (-er) skulle barnet ha fått?	Preparat	Kl.:..... Dose	Hvilket medikament (-er) ble i stedet gitt?	Preparat	Kl.:..... Dose

ÅRSAK TIL FEILMEDISINERINGEN

.....
.....
.....

TILTAK

Hvilke straks-tiltak ble igangsatt?.....
.....
Hvilke tiltak vil bli igangsatt for å unngå at det skjer igjen?.....
.....
.....
.....
Frist for gjennomføring:..... Ansvarlig:.....

.....
Dato

.....
Underskrift melder

INFORMASJONSBROSJYRE TIL FORELDRE/FORESATTE OM UTDELING AV MEDISINER I SKOLE/SFO OG BARNEHAGE I STJØRDAL KOMMUNE.

FORMÅL:

Formålet med denne informasjonsbrosjyren er å bidra til informasjon, gode rutiner og god kommunikasjon mellom foreldre/foresatte og skole/barnehage. Dette for å sikre en god og sikker medisinerings av barna i skolen og i barnehagen.

MÅLSETTING:

- * Sikre at barn som trenger medisiner i skole/SFO og barnehage, får riktige medisiner til rett tid og på riktig måte.
- * Gjøre foreldrene trygge på at personalet i skolen/barnehagen ivaretar medisin-håndteringen på en betryggende måte.
- * Sikre at personalet som deler ut medisinerer gis tilstrekkelig kunnskap og informasjon.

ANSVAR:

Foreldre/foresatte har ansvar for medisinerings av sine barn.

Dersom legemidler må tas i den tiden barnet er i skole/SFO/barnehage, og barnet trenger hjelp til dette, skal det inngås en avtale mellom foreldre/foresatte og skolen/barnehagen om hvordan dette skal gjøres. Avtalen skal være skriftlig.

- * Foreldre må, eventuelt i samarbeid med lege, nøye vurdere nødvendigheten av at barnet skal medisineres i skole/SFO/barnehage.

NÅR ET BARN MÅ TA FASTE MEDISINER I BARNEHAGEN ELLER I SKOLETIDEN:

Når enheten skal utlevere legemidler mens barnet er i skole/SFO/barnehagen, skal foreldrene levere skriftlig informasjon (medisinoversikt) som viser de medisiner barnet må ha, og gi personalet informasjon og veiledning i hvordan medisinene brukes.

AVTALE - ULIKE SKJEMAER:

Oppsett for skriftlig avtale og andre skjemaer skal benyttes. Disse fås ved skolen/barnehagen eller hos helsestasjonen/skolehelsetjenesten.

Følgende skjemaer er utarbeidet:

- Avtale mellom foreldre/foresatte og skole/barnehage.
- Medisinoversikt.
- Skjema for bruk/utlevering av medisiner.
- Instruks for akuttmedisinering.
- Registrering/kvittering for mottak/lagring av medisiner ved skolen/barnehagen.
- Feilmedisineringsskjema

MEDISINOVERSIKT:

Medisinoversikten skal vise barnets navn, de medisinene barnet bruker og dose som skal gis ved hvert tidspunkt.

Medisinoversikten skal til enhver tid være oppdatert. Foreldre/foresatte er ansvarlig for å sende en ny oversikt når det har vært endring i barnets medisiner. Oversikten skal være signert av foreldre/foresatte og helst også av barnets lege.

OBSERVASJON:

Dersom det er spesielle ting personalet skal følge med på i forhold til barnets medisiner eller sykdom, må foreldrene gi informasjon om dette.

LEVERING AV MEDISINER TIL ENHETEN:

Faste medisiner.

Medisiner som leveres til skolen/barnehagen, skal ligge i dosett (doseringeske) for en dag eller en uke. Foreldre/foresatte merker dosetten tydelig med barnets navn, samt innhold. Det er foreldrenes ansvar at dosetten inneholder riktige legemidler. Dersom barnet/eleven tar medisinene selv, bør foreldrene ikke sende med mer enn til en dags behov (i merket dosett).

Behovsmedisin.

Medisin som ikke tas til faste tider, men kun ved behov, skal leveres i originalpakning, merket med navn, bruksmåte og dosering. Det skal ikke leveres mer medisiner enn til ca. 2 ukers forbruk.

AKUTT MEDISINERING:

Dersom barnet har sykdom som kan kreve akutt behandling på skolen/i SFO/i barnehagen (for eksempel ved astmaanfall, diabetes, allergiske anfall, epilepsi), skal det finnes en instruks for akuttmedisinering. Denne skal være signert av behandlende lege.

Dere som foreldrene har ansvar for at en slik instruks blir levert til enheten, og at den blir oppdatert ved eventuelle endringer i barnets tilstand.

Den som gir medisinen ved akutte tilfeller, skal følge instruks og kontakte foreldrene omgående.

DERSOM DET SKJER FEIL:

Dersom det skjer feil ved medisinerings av barnet, vil foreldre/foresatte bli kontaktet. Alt etter alvorlighetsgrad vil også lege bli kontaktet.

Stjørdal kommune håper på at denne informasjonsbrosjyren bidrar til gode rutiner og et godt samarbeid mellom hjemmet og skolen/barnehagen.

Har dere spørsmål ta gjerne kontakt med helsesøster eller enhetsleder ved din skole/barnehage.